

[Thorkil Kristensen.]

og så fortsætter bladet med følgende betragtning, som jeg beder om tilladelse til at citere:

„Selv med den bedste vilje kan vi ikke selv, derfor må staten træde til.“

Man må jo undres, når man læser en sådan udtalelse i et konservativt blad: vi kan ikke selv, og derfor må staten træde til — som om staten havde nogen som helst økonomisk evne, som den ikke har fra sine borgere. Staten har ingen økonomiske midler, ingen penge, ingen økonomiske kræfter, uden at de er taget fra borgerne, og derfor, hvis borgerne i vort land ikke har råd til en ting, har staten det heller ikke. Men det farlige er, at tingene ligesom forflygtiges ved, at kravene rettes til denne anonyme faktor, staten, som man ellers til andre tider har så meget imod.

Imidlertid er betragtningen jo også mærkelig af en anden grund. Når man siger, at selv med den bedste vilje kan vi ikke selv, får man næsten det indtryk, at vi er blevet fattigere, end vi før har været, og det er dog ikke tilfældet. Ser man på realindtægten og på forbruget her i landet, må man indrømme, at begge dele det sidste par år har været større end nogensinde før. Vi er i hvert fald ikke fattigere, end vi var før krigen. Når jeg har sagt det, vil jeg dog tilføje, at der er nogle af os, der er fattigere. Jeg tænker særlig på de mennesker, som har opsparet i kontante penge, i obligationer, på sparekassebøger, eller hvad det nu kan være; de er blevet fattigere, de har tabt på inflationen, som har betydet, at alle debitorer er blevet beriget på kreditorernes bekostning. Derfor har vi vel allesammen en dårlig samvittighed overfor kontantsparerne, selvpensionisterne, som man også undertiden kalder dem, og derfor er der god grund til at gøre noget for dem, sådan som vi i disse dage er ved at gøre det i ligningsloven, og sådan som vi også kan gøre det på dette punkt. Det kommer jeg tilbage til. For de store befolkningsgrupper gælder det imidlertid, at de ikke er fattigere end før, tværtimod.

Jeg har allerede talt om, at lønmodtagernes realindtægt var 25—27 pct. større end før krigen allerede i 1952; siden er den yderligere forøget. Det samme gælder for erhvervene. Den, som har siddet med en

erhvervsvirksomhed gennem de fleste af opgangsårene siden 1933, vil jo i virkeligheden være bedre stillet økonomisk end den, som var i en tilsvarende stilling for f. eks. 20 år siden. Når jeg har sagt dette, betyder det ikke, at jeg ikke kender de vanskeligheder, som generationsskiftet ofte frembyder i erhvervslivet og vel nok særlig i landbruget, hvor kapitalen jo er særlig stor i forhold til omsætningen. Jeg vil gerne understrege, at når generationsskiftet i landbruget byder på vanskeligheder i dag, er det ikke, fordi landbruget er blevet fattigere, end det var før krigen, tværtimod. Landbrugets folk er ligesom den øvrige befolkning gennemgående mere velstillede end før krigen, men inflationen har skabt nogle forstyrrelser, som jeg skal sige et par ord om om et øjeblik.

I fjor udsendte statistisk departement efter anmodning af realkreditkommissionen en oversigt over landbrugets formues- og gældsforhold. Det viste sig, at formuerne i 1937 netto kunne opgøres til 3,3 milliarder kr., i 1954 til 14 milliarder kr., hvilket i kroner er godt og vel 4 gange så meget. Selvfølgelig er pengenes værdi formindsket stærkt i mellemtiden, men dog ikke så stærkt; en vis reel forbedring er der. Det kan også siges på en anden måde. Gælden var i 1937 gennemsnitlig 63 pct. af landbrugskapitalens værdi; den var i 1954 gået ned til 35 pct. Nu ved vi allesammen, at der er stor forskel på landmændene i så henseende, men denne forskel består i, at det er vanskeligt for de unge, der har overtaget landbrug i de senere år. Det er betydelig lettere for de ældre, som har haft alle de gode år med, og jeg beder det høje ting betænke, at folkepensionsforslaget er et forslag om at lægge byrden på de unge til fordel for de ældre. Det er derfor, forslaget ikke svarer til situationen, heller ikke i landbruget.

Det kan man også se noget om i den samme oversigt. Ser man på gælden i procent af samtlige aktiver, både dem, der er bundet i landbruget, og dem, der står udenfor, viser det sig, at den i fjor er opgjort til 31,5 pct.; men for de lidt ældre, som har købt ejendomme før 1938, er den kun 23,6 pct. Det er altså de noget ældre, som er bedst stillet, men det er jo de yngre, der får byrden ved denne lovgivning. Det, der er